

GEMEENTEFINANCIËN

2023-2024

Wettenbundel

Gemeentefinanciën 2023-2024

Wettekstenbundel

Inhoud

Voorwoord.....	5
1. Algemeen.....	7
1.1 Grondwet	7
1.2 Gemeentewet	11
1.3 Wet gemeenschappelijke regelingen	47
1.4 Provinciewet.....	53
1.5 Waterschapswet.....	81
2. Wet Houdbare Overheidsfinanciën	97
2.1 Wet Houdbare Overheidsfinanciën	97
2.2 Regeling vaststelling gelijkwaardige inspanning decentrale overheden inzake EMU-saldo.....	103
3. (financiële) Verslaglegging en verantwoording.....	107
3.1 Burgerlijk wetboek Boek 2	107
3.2 Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten	133
3.3 Regeling vaststelling wijze waarop kengetallen worden vastgesteld en opgenomen in begroting en jaarverslag provincies en gemeenten.....	155
3.4 Regeling vaststelling taakvelden en verstrekking informatie voor derden.....	161
3.5 Regeling beleidsindicatoren gemeenten.....	173
3.6 Regeling informatieverstrekking sisa	176
3.7 Besluit accountantscontrole decentrale overheden	178
3.8 Waterschapsbesluit.....	182
3.9 Regeling beleidsvoorbereiding en verantwoording waterschappen	204
3.10 Wet Versterking Rekenkamers	216
4. Financiële verhouding	219
4.1 Financiële-verhoudingswet	219
4.2 Besluit financiële verhoudingen 2001	228
4.3 Besluit decentralisatie- en integratie-uitkeringen.....	257
4.4 Regeling aanvullende uitkering gemeentefonds.....	258
4.5 Handleiding Artikel 12 Financiële-verhoudingswet geldig met ingang van 2017.....	260
4.6 Regeling verzameluitkering.....	286
4.7 Wet op de Raad van het openbaar bestuur	287
5. Subsidies.....	289
5.1 Algemene wet bestuursrecht.....	289
6. Treasury	303
6.1 Wet financiering decentrale overheden.....	303
6.2 Besluit leningvoorwaarden decentrale overheden	307
6.3 Regeling schatkistbankieren decentrale overheden.....	308
6.4 Uitvoeringsregeling Financiering decentrale overheden	312
6.5 Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden.....	317

Voorwoord

Deze wettenbundel bevat een actueel overzicht van de regelgeving op het brede terrein van Gemeentefinanciën. Het overzicht is beperkt tot de relevante wetgeving. Niet-relevante artikelen en bepaling zijn niet opgenomen in deze bundel.

De wettenbundel bestaat uit zes onderdelen.

Onderdeel 1

Het eerste deel bevat de bepalingen uit de Grondwet en uit de organieke wetten (Gemeentewet, wet gemeenschappelijke regelingen, Provinciewet en Waterschapswet).

Onderdeel 2

Het tweede deel bevat de relevante bepalingen uit de Wet Houdbare overheidsfinanciën.

Onderdeel 3

In deel 3 drie zijn de voorschriften opgenomen die betrekking hebben op de (financiële) verslaglegging en verantwoording, waaronder het BBV en Iv3. Ook bevat dit onderdeel het Besluit accountantscontrole decentrale overheden en de Wet versterking decentrale rekenkamers.

Onderdeel 4

Het vierde deel behandelt de financiële verhouding tussen het Rijk en de gemeenten, inclusief de bepalingen voor artikel 12.

Onderdeel 5

Deel vijf bevat de subsidieregels uit de Algemene wet bestuursrecht

Onderdeel 6

In het zesde deel zijn de regels over treasury en het betalingsverkeer opgenomen.

1. Algemeen

1.1 Grondwet

(geldend van 22-02-2023 t/m beden)

Hoofdstuk 5. Wetgeving en bestuur

Artikel 104

Belastingen van het Rijk worden geheven uit kracht van een wet. Andere heffingen van het Rijk worden bij de wet geregeld.

Artikel 105

1. De begroting van de ontvangsten en de uitgaven van het Rijk wordt bij de wet vastgesteld.
2. Jaarlijks worden voorstellen van algemene begrotingswetten door of vanwege de Koning ingediend op het in artikel 65 bedoelde tijdstip.
3. De verantwoording van de ontvangsten en de uitgaven van het Rijk wordt aan de Staten-Generaal gedaan overeenkomstig de bepalingen van de wet. De door de Algemene Rekenkamer goedgekeurde rekening word aan de Staten-Generaal overgelegd.
4. De wet stelt regels omtrent het beheer van de financiën van het Rijk.

Artikel 106

De wet regelt het geldstelsel.

Hoofdstuk 7. Provincies, gemeenten, Caribische openbare lichamen, waterschappen en andere openbare lichamen

Artikel 123

1. Bij de wet kunnen provincies en gemeenten worden opgeheven en nieuwe ingesteld.
2. De wet regelt de wijziging van provinciale en gemeentelijke grenzen.

Artikel 124

1. Voor provincies en gemeenten wordt de bevoegdheid tot regeling en bestuur inzake hun huishouding aan hun besturen overgelaten.
2. Regeling en bestuur kunnen van de besturen van provincies en gemeenten worden gevorderd bij of krachtens de wet.

Artikel 125

1. Aan het hoofd van de provincie en de gemeente staan provinciale staten onderscheidenlijk de gemeenteraad. Hun vergaderingen zijn openbaar, behoudens bij de wet te regelen uitzonderingen.

2. Van het bestuur van de provincie maken ook deel uit gedeputeerde staten en de commissaris van de Koning, van het bestuur van de gemeente het college van burgemeester en wethouders en de burgemeester.

Artikel 127

Provinciale staten en de gemeenteraad stellen, behoudens bij de wet of door hen krachtens de wet te bepalen uitzonderingen, de provinciale onderscheidenlijk de gemeentelijke verordeningen vast.

Artikel 128

Behoudens in de gevallen bedoeld in artikel 123, kan de toekenning van bevoegdheden, als bedoeld in artikel 124, eerste lid, aan andere organen dan die, genoemd in artikel 125, alleen door provinciale staten onderscheidenlijk de gemeenteraad geschieden.

Artikel 129

1. De leden van provinciale staten en van de gemeenteraad worden rechtstreeks gekozen door de Nederlanders, tevens ingezetenen van de provincie onderscheidenlijk de gemeente, die voldoen aan de vereisten die gelden voor de verkiezing van de Tweede Kamer der Staten-Generaal. Voor het lidmaatschap gelden dezelfde vereisten.
2. De leden worden gekozen op de grondslag van evenredige vertegenwoordiging binnen door de wet te stellen grenzen.
3. De artikelen 53, tweede lid, en 59 zijn van toepassing. Artikel 57a is van overeenkomstige toepassing.
4. De zittingsduur van provinciale staten en de gemeenteraad is vier jaren, behoudens bij de wet te bepalen uitzonderingen.
5. De wet bepaalt welke betrekkingen niet gelijktijdig met het lidmaatschap kunnen worden uitgeoefend. De wet kan bepalen, dat beletselen voor het lidmaatschap voortvloeien uit verwantschap of huwelijk en dat het verrichten van bij de wet aangewezen handelingen tot het verlies van het lidmaatschap kan leiden.
6. De leden stemmen zonder last.

Artikel 130

De wet kan het recht de leden van de gemeenteraad te kiezen en het recht lid van de gemeenteraad te zijn toekennen aan ingezetenen, die geen Nederlander zijn, mits zij tenminste voldoen aan de vereisten die gelden voor ingezetenen die tevens Nederlander zijn.

Artikel 131

De commissaris van de Koning en de burgemeester worden aangesteld, geschorst en ontslagen op een bij de wet te bepalen wijze. Krachtens de wet kunnen nadere regels worden gesteld over de daarbij te volgen procedures.

Artikel 132

1. De wet regelt de inrichting van provincies en gemeenten, alsmede de samenstelling en bevoegdheid van hun besturen.
2. De wet regelt het toezicht op deze besturen.
3. Besluiten van deze besturen kunnen slechts aan voorafgaand toezicht worden onderworpen in bij of krachtens de wet te bepalen gevallen.
4. Vernietiging van besluiten van deze besturen kan alleen geschieden bij koninklijk besluit wegens strijd met het recht of het algemeen belang.
5. De wet regelt de voorzieningen bij in gebreke blijven ten aanzien van regeling en bestuur, gevorderd krachtens artikel 124, tweede lid. Bij de wet kunnen met afwijking van de artikelen 125 en 127 voorzieningen worden getroffen voor het geval het bestuur van een provincie of een gemeente zijn taken grovelijk verwaarloost.
6. De wet bepaalt welke belastingen door de besturen van provincies en gemeenten kunnen worden geheven en regelt hun financiële verhouding tot het Rijk.

Artikel 132a

1. Bij de wet kunnen in het Caribische deel van Nederland andere territoriale openbare lichamen dan provincies en gemeenten worden ingesteld en opgeheven.
2. De artikelen 124, 125 en 127 tot en met 132 zijn ten aanzien van deze openbare lichamen van overeenkomstige toepassing.
3. In deze openbare lichamen worden verkiezingen gehouden voor een kiescollege voor de Eerste Kamer. Artikel 129 is van overeenkomstige toepassing.
4. Voor deze openbare lichamen kunnen regels worden gesteld en andere specifieke maatregelen worden getroffen met het oog op bijzondere omstandigheden waardoor deze openbare lichamen zich wezenlijk onderscheiden van het Europese deel van Nederland.

Artikel 133

1. De opheffing en instelling van waterschappen, de regeling van hun taken en inrichting, alsmede de samenstelling van hun besturen, geschieden volgens bij de wet te stellen regels bij provinciale verordening, voor zover bij of krachtens de wet niet anders is bepaald.
2. De wet regelt de verordenende en andere bevoegdheden van de besturen van de waterschappen, alsmede de openbaarheid van hun vergaderingen.
3. De wet regelt het provinciale en overige toezicht op deze besturen. Vernietiging van besluiten van deze besturen kan alleen geschieden wegens strijd met het recht of het algemeen belang.

Artikel 134

1. Bij of krachtens de wet kunnen openbare lichamen voor beroep en bedrijf en andere openbare lichamen worden ingesteld en opgeheven.
2. De wet regelt de taken en de inrichting van deze openbare lichamen, de samenstelling en bevoegdheid van hun besturen, alsmede de openbaarheid van hun vergaderingen. Bij of krachtens de wet kan aan hun besturen verordenende bevoegdheid worden verleend.
3. De wet regelt het toezicht op deze besturen. Vernietiging van besluiten van deze besturen kan alleen geschieden wegens strijd met het recht of het algemeen belang.

Artikel 135

De wet geeft regels ter voorziening in zaken waarbij twee of meer openbare lichamen zijn betrokken. Daarbij kan in de instelling van een nieuw openbaar lichaam worden voorzien, in welk geval artikel 134, tweede en derde lid, van toepassing is.

Artikel 136

De geschillen tussen openbare lichamen worden bij koninklijk besluit beslist, tenzij deze behoren tot de kennisneming van de rechterlijke macht of hun beslissing bij de wet aan anderen is opgedragen.

GEMEENTEFINANCIËN

2023-2024

Deze wettenbundel bevat een compleet en actueel overzicht van de regelgeving op het brede terrein van de gemeentefinanciën.

Deze vakuitgave is een handzaam hulpmiddel voor financiële (beleids)medewerkers die in de praktijk werkzaam zijn, maar ook voor degenen die een opleiding volgen op het gebied van Gemeentefinanciën.

